



Christine Lundstein
Politiadvokat
Innlandet Politidistrikt

18. 07. 2024

Påtaleansvarlig jurists ansvar for rettssikring

Viser til korrespondanse hvor påtaleansvarlig jurist opplyser (1) at det er politiet som har anmeldt meg for å motarbeide rettsvesenet, samt (2) at du vil be om én dag i retten til hovedforhandling.

Vedrørende punkt 1 er det ikke politiet som har anmeldt meg for å motarbeide rettsvesenet. Det er en *tjenesteperson* som har gjort dette. Godt mulig er han/henne også medlem av tidligere NNPF, og vi vil vite *hvem* som mener at å sende cannabis til påtalemyndigheten for å aktivere prøvelsesretten og bedre rettssikkerheten er motarbeidelse av rettssystemet? Er ikke borgerne frie til å levere en feilaktig kriminalisert substans til en instans med ansvar for lover i landet? Er ikke dette en grei måte å aktivere prøvelsesretten når politi, storting, og riksadvokat siden 2008 har utsatt et oppgjør som må komme? Saken er henlagt av opplagte grunner, så hvilken politimann/kvinne har så elendig dømmekraft at han/henne vil bruke rettsvesenet for å straffeforfølge slik aktivisme for rettssikkerhet og rettsstatsbygging?

Rettighetssikring og tildekning

Det er så absolutt ikke «politiet» som motarbeider rettsvesenet på denne måten. Politiet er en størrelse som har vist to sider av seg selv, hvor ansatte i det ene øyeblikket erkjenner ansvar for rettssikring men i det neste bruker sin stilling til å beskytte forbudet fra konstitusjonell kontroll og rettighetsanalyse.

Vi har sett det igjen og igjen. Innlandet Politidistrikt fikk ansvaret for denne saken fordi Riksadvokaten erkjente at tvil kunne reises om Oslo Statsadvokaters objektivitet, og Riksadvokaten har i rundskriv om prioriteter for 2024 bedt statsadvokatene sørge for prinsipiell avklaring av betente ruspolitiske spørsmål. Innlandet har tre ganger fulgt opp forpliktelser til rettsstaten ved å beskytte aktivister mot totalitære impulser fra



statsadvokaten i Oslo, hvilket er prisverdig, men *noen* forsøker altså å motarbeide rettsvesenet ved å fremstille brevene med cannabis som en trussel mot rettsstaten.

Dette var første tegn på manglende rolleforståelse fra politiet og det neste var at påtaleansvarlig jurist fikk etterforskerne til å behandle brevene med cannabis som en tradisjonell straffesak. Føringer ble misbrukt for å innsnevre fokus, hvilket indikerte motstand mot Riksadvokatens oppdrag, men politiet snudde etter at gjennomgang av føringene slo ut til fordel for forsvaret.

Det er enkelt å vise forbindelsen til fortidens vilkårlige forfølgelse. Det er like lett å vise straff på tilbakeviste premisser, og politiet ble derfor ikke bare ansvarliggjort for et større bilde, men [korrespondanse](#) gjorde klart at jeg ville snakke med etterforsker og påtaleansvarlig jurist så lenge som nødvendig om politiet ikke erkjente ansvar for vilkårlig forfølgelse. Advokat informerte meg om at politiet aksepterte vilkårene for avhør, hvilket var eneste grunn til at jeg møtte opp, og derfra ble politiet underrettet om de plikter som følger etter at lovgiver i 60 år har sett bort fra forskning og rettsprinsipper på rusfeltet.

Avhør og straffefrihetsgrunner

Politiet fikk i avhør høre om hvordan rusbrukere siden 2008 har krevd et effektivt rettsmiddel mot vilkårlig forfølgelse, samt hvordan rettsstatsgarantier er blitt sabotert. Vi gikk igjennom 20 år med rapporter som bekrefter forsvarets posisjon og jeg forklarte at over 500.000 straffesaker er konstitusjonelt omstridt etter at påtalemyndigheten og Høyesterett gjentatte ganger har sviktet sitt ansvar for effektivt rettsmiddel. Politiet fikk bekreftet at dette var bakgrunnen for at 200 gram cannabis ble delt ut i posten: 200 gram cannabis for 200 års rettshistorie som sto på spill, og etterforskerne lot til å forstå alvoret.

For å gjøre det enkelt, fikk politiet forklart at det ikke er dere som jakter på oss, men vi som jakter på justisministeren og samtlige andre som straffer på tilbakeviste premisser. AROD vil bruke rettsprosessen til å avdekke vilkårlig forfølgelse og om politiet svikter sitt ansvar for rettssikkerheten vil det bli nye runder med cannabis i posten. Vi vil minelegge et konstitusjonelt omstridt landskap til rettigheter er forsvarlig avklart, og vi kommer etter enhver jurist som stiller seg på regjeringens side.

Dette er basis som politiet har å forholde seg til. Straff på tilbakeviste premisser er per definisjon vilkårlig og vi gjør nasjonen en stor tjeneste ved å fremtvinge et oppgjør med etablert ukultur. Politiet ikke minst har investert interesse i at usikkerheten på rusfeltet blir oppklart. Etaten har også interesse av at trusler mot rettssikkerheten elimineres, og det er i tider med offentlig panikk ingen større svikere enn nasjonens ledere. I den grad panikk har formet ruspolitikken vil rettigheter være krenket, og etterforskerne fremsto i avhør som om de forstod dette. Politiet lurte derfra på hvilke etterforskningskritt som burde gjøres, hvorpå [effektive](#) tiltak ble foreslått, og det ble gjort klart at forsvaret ville ha minst fem dager i retten til å dokumentere ledersvikt og vilkårlig forfølgelse.



Sabotasje av rettsstatsgarantier

Tillitten til politiet blir dermed tynnslitt når påtaleansvarlig jurist ber om én dag i retten. Du vet at straff på tilbakeviste premisser er identisk med vilkårlig forfølgelse og at svikt i ledelse har tatt ruspolitikken videre på et konstitusjonelt sidespor, så hvordan er én dag i retten egnet til å sikre effektiv minoritetsbeskyttelse? Hvordan skal dommeren på dette grunnlaget dømme i etterkrigstidens viktigste spørsmål? Vil påtaleansvarlig jurist beskytte forbudet fra konstitusjonell kontroll?

Det sier seg selv at omfanget av ledersvikt ikke kan dokumenteres på én dag. Det fremstår i stedet som om påtaleansvarlig jurist vil hindre en uavhengig, upartisk og kompetent rett i å belyse viktige spørsmål og stiller seg med den tradisjon som beskytter ruspolitikken mot en rettighetsanalyse. *Det er takket være et titalls jurister av den tradisjon at vilkårlig forfølgelse på rusfeltet består, 40 år etter at kriminologer og rettsosjologer har påpekt jakten på syndebukker og 16 år etter at de forfulgte gjorde krav på rettsstatens beskyttelse, for bare ukultur kan forklare at styringsjuss igjennom denne perioden har fått prioritet på bekostning av rettighetsjuss.*

Dette problemet ble påpekt av Rolleforståelsesutvalget og er knyttet til svikt i ledelse. Justisdepartementet har ikke gjort noe for å bøte på skaden, og etter en rekke seriekoblede ansvarsfraskrivelser er det påtaleansvarlig jurist som plikter for å gi effektiv beskyttelse, så hvilket signal sendes ved at politiet ber om én dag i retten? Skal du stå i retten og argumentere for straff etter alt du nå vet?

Politiet ble i avhør informert om at hvis påtalemyndigheten vil behandle dette som en tradisjonell straffesak, så må dere inkludere flere kilo med cannabis som Oslo politiet og Justisdepartementet ikke vil vite om. Dere er kjent med at politiet må følge sporene tilbake til 2013 og to tonn cannabis som ingen vil snakke om, så er planen å skyve under teppet hva som kan og satse på at domstolene aksepterer en større blindsoner? Er håpet at også dommeren vil se vekk fra sitt ansvar for grunnlovssikring og at samtlige jurister i ettertid vil være likegyldige til den konstitusjonelle fallhøyden forbundet med vilkårlig forfølgelse?

Du vil i så fall velge feil side av historien. Du vet at ansvar for 500.000 straffesaker hviler på dine skuldre, at justisdepartementet har sviktet fagansvar i over 20 år, og at det er politiets sjel det handler om. Offentlig panikk kan bare videreføres tiår etter tiår gjennom svikt i ledelse, og retten til effektivt rettsmiddel er klar. Du må derfor som ansvarlig jurist gi oss vår dag i retten, hvilket betyr lederne for ruspolitikken må svare for seg, eller aktivt motarbeide rettsvesenet, så er du klar for konsekvensene? Er du klar for å huskes som en grunnlovssviker?

Påtalemyndighetens ansvar

Politiet vet at målet med ARODs sivile ulydighet er å sikre effektiv og faglig ledelse. Vi vil vise at sentrale ansvarspersoner har sviktet helt grunnleggende krav og gi samtiden en domstol



som setter ruspolitikken i historisk og prinsipiell kontekst. En slik domstol vil avsløre keisere uten klær, og fagfolk må enten markere avstand fra regjeringens politikk eller tåle å bli avkledd. Samtlige vitner som har mottatt cannabis i posten er relevante. Deres vitnemål vil enten avsløre forræderi, medløperi, eller integritet til et oppgjør med vilkårlig forfølgelse, og effektive etterforskningskritt inkluderer å klarlegge om vitnene stiller seg bak regjeringens politikk. Har politiet gjort dette, vil saken være forsvarlig forberedt, men ingenting tyder på at politiet har gjort jobben sin.

I stedet fremstår det som om påtaleansvarlig jurist dekker for ledere som svikter sitt ansvar. Du må i så fall være klar over at du ikke bare beskytter ukultur i ledelse, men viderefører en lang historie med rettsovergrep som begynte i 2008 med Statsadvokat Bodil Thorp Myhre ved Hedmark og Oppland statsadvokatembeter, etter at justisdepartementet på politisk motivert grunnlag hadde avvist straffelovkommisjonens arbeid. Undertegnede gjorde da oppmerksom på systematiske krenkelser og prøvelsesretten ble gjort gjeldende, men Myhre sørge for at kravet om et effektivt rettsmiddel ble oversett av Sør-Østerdal Tingrett (TSOST-2008-159870). Hun fortsatte illgjerningen i Eidsivating lagmannsrett i 2009 og videre til Høyesterett i 2010, til tross for at advokat John Christian Elden informerte om at straffefrihetsgrunner var oversett. Som han skrev i ankeforberedelser den 19 april 2010:

For Mikalsens vedkommende er det inngitt en særskilt ankegrunn under lovanvendelsen som han har utdypet i sitt brev av 9. mars 2010 til Høyesterett med vedlegg. Ankegrunnen synes i korte trekk å være at narkotikalovgivningen i Norge er i strid med menneskerettighetene, og at således lex superior prinsippet som er festet i menneskerettsloven medfører at straffelovens § 162 må settes til side som konvensjonsstridig. For denne anførsel viser jeg til hans grundige og omfattende argumentasjon.

Statsadvokaten på sin side ville ikke forholde seg til forsvarrets «grundige og omfattende argumentasjon», og siden har systemet gått sin skjeve gang. Ikke bare har Riksadvokaten lukket øynene for Hedmark og Oppland statsadvokatembeters underminering av rettssikkerhetsgarantier, men Oslo Statsadvokatembeter har flere ganger beskyttet forbudet fra konstitusjonell kontroll. Riksadvokaten har overvåket det hele uten å gripe inn, og fordi domstolene feilaktig har lagt til grunn at saker er forsvarlig forberedt for retten uteblir effektiv minoritetsbeskyttelse. Vi er i realiteten 16 år på overtid og du vil nå videreføre den ukultur som har gitt Norge et enormt menneskerettighetsproblem? Du tenker at å tildekke et mørkt kapittel med rettsløshet er i tråd med retningslinjene og det beste for politiet?

I så fall er påtaleansvarlig jurist et eksempel på den tradisjon som AROD vil til livs. Riksadvokaten har gitt Innlandet Politidistrikt ansvaret for rettssikkerheten fordi det er tilstrekkelig tvil om Oslo Statsadvokatembeters habilitet. Du har ansvar for at politiets arbeid fremstår upåklagelig, og om forræderi er slik tilliten håndteres skal AROD sørge for søvnløse



netter. Du vil få se ditt bidrag til rettshistorien forevige ikke bare på film, men i historiebøkene, og gradvis merke at jakten på syndebukker snus. For hver dag som går vil du kjenne skaden på din sjel mer tydelig, samtidig som en sannhets- og forsoningskommisjon nærmer seg.

Slik vil timeglasset renne ut for deg og alle som tar del i heksejakt på tilbakeviste premisser, og rettsprosessen er bare en av mange veier til målet. Politiet er informert om at ledere som beskytter ruspolitikken mot konstitusjonell kontroll vil være i skuddlinjen til rettsstatens garantier er på plass, så forstå at du ikke bare graver din egen grav, men gjør samtiden mer ulevelig andre.

Bare forestill deg hvor mye lettere situasjonen ville vært for Norges stat om Statsadvokat Bodil Thorp Myhre hadde gjort jobben sin. Takket være hennes ryggløshet, vet ikke politi- og påtalemyndighet om arbeidsbeskrivelsen er i tråd med grunnloven. Takket være jurister av hennes tradisjon beskyttes en blindsoner, og om du tar del i tildekningen vil verkebyllen øke. Ingenting kan stoppe menneskerettighetenes fremdrift. Prinsippene som forsvaret tar til inntekt for sin sak bygger levedyktige samfunn, og loven (som kloke jurister vet) arbeider seg selv ren.

Forsvaret oppfordrer derfor politijuristen til å vektlegge et større bilde, og opprettholder krav om at de ansvarlige må vitne. Hvor mange dager i retten avhenger av om vitnene motsetter seg en opplagt forbindelse til fortidens vilkårlige forfølgelse, men fem dager er tilstrekkelig om sakens parter ikke gjør vondt verre. Om justis og regjering erkjenner at ruspolitikken er uten konstitusjonell bunn og at et rettsoppgjør må til for å fremme rettssikkerheten, er fem dager nok til å sørge for et effektivt rettsmiddel, men hvis ikke vil vi ha full bevisføring og lagt flere dager i retten. Vi vil slik dokumentere svikten i ledelse og kommer tilbake med detaljer.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Roar Mikalsen'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Roar Mikalsen

Leder for Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk